

Bodemdierendagen 2018: Iedereen kan helpen met rapportcijfers voor biodiversiteit onder onze voeten

[Nederlands Instituut voor Ecologie \(NIOO-KNAW\)](#)

19-SEP-2018 - De 4e editie van de Bodemdierendagen gaat bijna van start. Van 27 september tot en met 4 oktober kan iedereen als citizen scientist in eigen tuin speuren naar pissebedden, regenwormen en miljoenpoten. Of op het balkon, groene dak en schoolplein. Met deze waarnemingen berekenen we samen met onderzoekers het rapportcijfer voor de bodembiodiversiteit. Wat gaan we vinden na deze extreem droge zomer?

Deel deze pagina [t](#) [f](#) [in](#) [e](#)

De zomer van 2018 was gortdroog en superwarm: er was bijna geen bodemdier te zien in onze tuinen. Dat maakt de Bodemdierendagen dit jaar extra interessant. Wellicht duikelen regenworm en spin uit de Bodemdieren Top 3, en komt de pissebed juist weer terug. Hebben ze de zomer wel overleefd? En moeten we ons daar eigenlijk druk om maken?

“Jazeker,” zegt bodemecoloog Gerard Korthals. “Want bodembeestjes zijn wel klein, maar niet onbelangrijk.” In tegendeel! “Dankzij hun activiteiten worden de herfstbladeren straks weer nieuw voedsel voor de planten, hebben we minder kans op wateroverlast of broeikasgassen en blijft de bodem gezond.” Ze zijn voortdurend bezig zijn met de kwaliteit van hun eigen, maar dus ook van ons leven. Laten we rond Dierendag onze ‘onbekende tuindieren’ de aandacht geven die ze verdienen!

BODEMDIERENDAGEN.NL

Visie minister

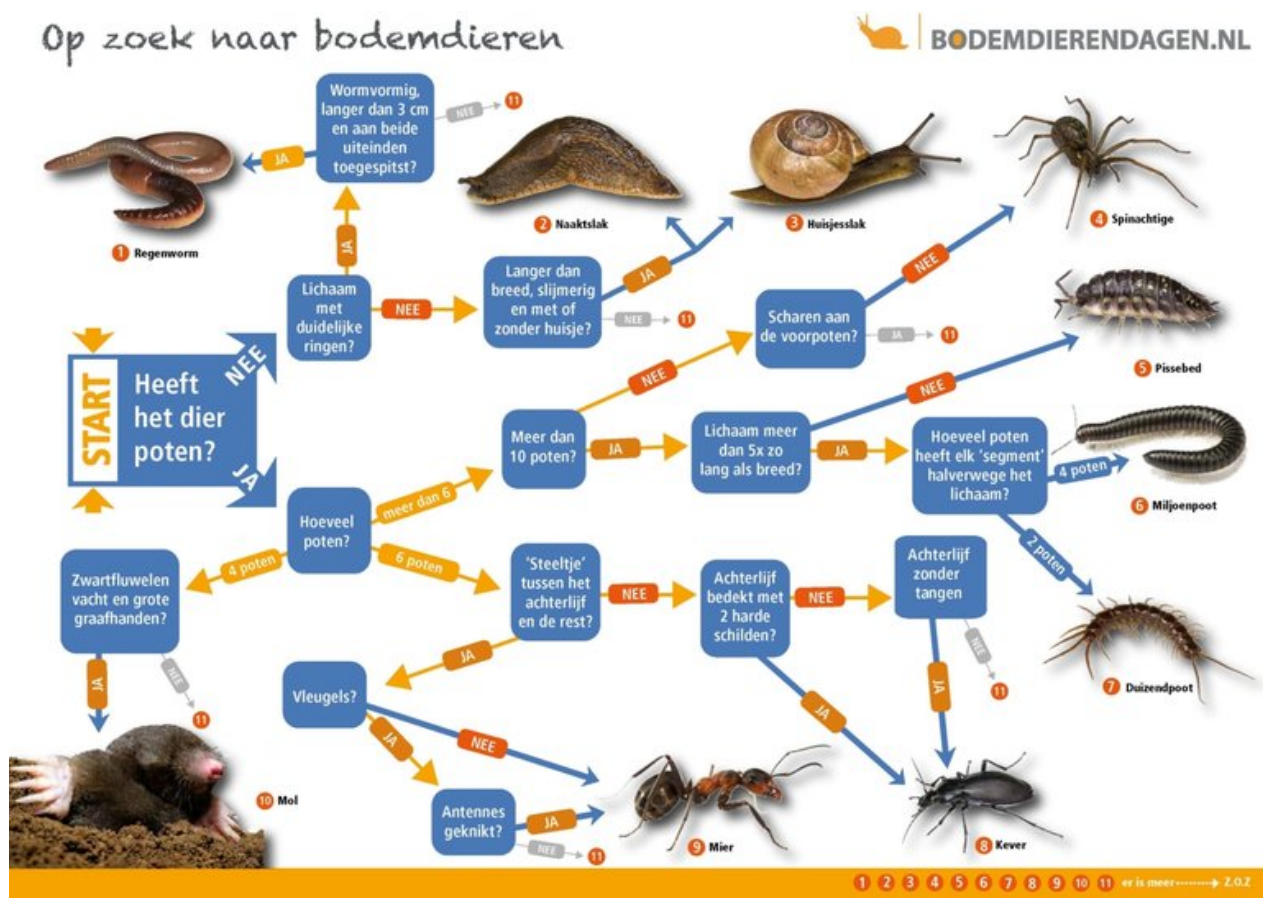
Het belang van een gezonde bodem en het onmisbare bodemleven wordt steeds meer onderkend. Zo heeft minister Carola Schouten net een visie voor landbouw, natuur en voedsel gepresenteerd waarin dit centraal staat. In een ‘kringlooplandbouw’ loopt namelijk alles via de bodem.

“Kennis over de soortenrijkdom is onmisbaar en de Bodemdierendagen leggen daarvoor een basis,” legt Korthals uit. De Bodemdierendagen zijn best bijzonder. “Bij een vogeltelling tel je alleen vogels en bij een vlindertelling vlinders. Maar nu tel je een heleboel verschillende soorten dieren die samen in en op de bodem leven!”

Steeds breder!

De hoofdorganisatoren van de Bodemdierendagen zijn het Nederlands Instituut voor Ecologie (NIOO-KNAW) en het Centre for Soil Ecology (van Wageningen UR en NIOO). Maar daarnaast zijn er steeds meer partijen betrokken. Zo verwelkomen we dit jaar in samenwerking met IVN het Tiny Forest als nieuw type tuin waarin gescoord kan worden. Zo kan de ontwikkeling van tientallen ministadsbossen de komende jaren gevolgd worden.

Ook sluit Operatie Steenbreek zich aan bij de organisaties die de Bodemdierendagen een warm hart toedragen, net zoals NIBI, IVN en NL Greenlabel. En dit evenement is onderdeel van de Week van de Biologie en het Weekend van de Wetenschap. De nieuwe website Bodemdierendagen.nl straalt dit uit: iedereen die wil, kan bijdragen met een waarneming, een verhaal of foto. Of met allemaal.

De zoekkaart van de Bodemdierendagen, met de 10 hoofdgroepen (Bron: NIOO-KNAW)

“We hebben een speciale zoekkaart gemaakt met de belangrijkste groepen bodemdieren die iedereen telt,” legt Korthals namens zijn mede-deskundigen Ron de Goede, Matty Berg en Wim van der Putten uit. “Op de achterkant staat per groep een aantal interessante soorten die wat moeilijker te herkennen zijn. Voor de liefhebbers. Maar als je goed kijkt, kom je een heel eind.”

Graaf dieper naar bodemdieren!

tips op de website

1	Regenworm					pag. 1-24 soorten
		een grondeter	een strooiseleter	een pendelaar	een compostworm	
2	Naaktslak					pag. 1-29 soorten
		een rode wegslak	lichte aardslak	tijgerslak	een akkerslak	
3	Huisjesslak					pag. 1-33 soorten
		gewone tuinslak	segrijnslak	een clausilla	boerenknoopje	
4	Spinachtigen					pag. 1-55 soorten
		tuinwolvspin	herfststrooiselspin	een gewone hooiwagen	een aardhooiwagen	
5	Pissebed					pag. 1-33 soorten
		een oprolpissebed	ruwe pissebed	mospissebed	kelderpissebed	
6	Miljoenpoot					pag. 1-47 soorten
		een oprolmiljoenpoot	een slangenmiljoenpoot	kleine tweestrep	een platrugmiljoenpoot	

BODEMDIERENDAGEN 27 september - 4 oktober 2018

WAAROM?

Zonder bodemdieren geen gezonde bodem! Hoe gaat het met ze in onze omgeving? Ga op tuinsafari en ontdek het...

HOE?

Tip 1: Ga naar buiten en kijk goed naar de grond, op je knieën bijvoorbeeld.
 Tip 2: Kijk onder stenen, bloempotten, tussen planten of afgevalen bladeren en takken.
 Tip 3: Steek een schop in de (gras)bodem en laat deze regelmatig trillen of spit een beetje grond om.
 Tip 4: Graaf een lege jampot of (yoghurt)beker tot vlak onder de rand in de grond, en kijk na minstens 1 nacht of er bodemdieren in zitten. (Haal daarna de pot weg).

WAT GEEF JE DOOR?

- A) De dag waarop je kijkt
- B) Postcode
- C) Wat voor plek: bestrate tuin/halfgroene tuin/groene tuin/balkon/plantenbak/roendak/park/schoolplein
- D) Hoe lang je gezocht hebt
- E) De bodemdieren die je vindt. In ieder geval de hoofdgroepen op de voorkant van de zoekkaart + graag zoveel mogelijk bijzondere soorten van deze kant. (Bekijk ook de tips over de soorten op de website!)
- F) Ga naar www.bodemierendagen.nl en voer je waarnemingen in. Met jouw waarnemingen kunnen we kijken hoe dat belangrijkste bodemleven het doet in de Nederlandse dorpen en steden. Dank je wel!

7	Duizendpoot				pag. 1-35 soorten
		een steenloper	een bladkrupser	een grote aardkrupser	
8	Kever				pag. 1-100 soorten
		een glanslookever	een kortschildkever	grote glimworm	
9	Mier				pag. 1-60 soorten
		een wegmier	een schubmier	een knooppier	
10	Mol				pag. 1-10 soorten
		een wegmol	een schubmier	een knooppier	

11 In en op de bodem leeft nog veel meer dan er op deze zoekkaart past!

...en voor de liefhebbers ook de interessante soorten waar we speciaal naar zoeken tijdens de Bodemdierendagen (Bron: NIOO-KNAW)

Je eigen rapportcijfer

"Iedereen die een waarneming invult, krijgt aan het eind als resultaat een persoonlijk rapportcijfer voor zijn tuin of balkon, het schoolplein of het park," beloven de bodemdierenexperts. Ook kantoortuinen en groene daken mogen meedoen. En is het nodig om je tuin bodemdiervriendelijker te maken? Volg dan de tips op van de kenners... Nieuw dit jaar is dat je een eigen inlog kunt maken. Dat is niet noodzakelijk om een waarneming in te leveren, maar zo kun je wel de ontwikkelingen in je tuin gaan volgen.

Ook is er een prijsvraag over het favoriete bodemdier. Met bijzondere prijzen, zoals een zitzak met jouw favoriet erop. En bodemdieren zoeken doe je vaak samen: nog gezellig ook. Groepen zoals schoolklassen kunnen een informatiepakketje aanvragen.

Kortom: iedereen kan meehelpen! En omdat dit het vierde jaar is en er al ruim 18.000 bodemdieren gescoord zijn om mee te vergelijken, wordt het steeds waardevoller. "Met alle waarnemingen kunnen we straks vaststellen hoe dat onmisbare bodemleven het doet in de Nederlandse dorpen en steden."

Website Bodemdierendagen: www.bodemierendagen.nl. Hier staat de basisinformatie op, die komende weken wordt aangevuld met nieuws, waarnemingen, blogs en andere updates.

Het Nederlands Instituut voor Ecologie (NIOO-KNAW) organiseert de Bodemdierendagen samen met het Centre for Soil Ecology (van NIOO en Wageningen UR). Dit zijn dus de hoofdorganisatoren. Bodemdieren-experts van NIOO, Wageningen UR en Vrije Universiteit Amsterdam stelden de zoekkaart samen. Het IVN ondersteunt de zoektocht naar belangrijke bodemdieren, net als NL Greenlabel en Operatie Steenbreek. Verder werkt het Nederlands Instituut voor Biologie (NIBI) ook dit jaar samen tijdens de tweede Week van de Biologie, en stelt bodemdieren-lesmateriaal beschikbaar voor scholen. En de Bodemdierendagen zijn onderdeel van het Weekend van de Wetenschap. Samen een mooi 'ecosysteem'!

Tekst: NIOO-KNAW

Illustraties: NIOO-KNAW

22 duizend liefhebbers van natuur krijgen het al

GRATIS natuurnieuws per email van Nature Today!

Topbiologen delen hun kennis graag.

Meld je ook aan

Zie ook

- [Tijd voor tuindieren](#)
6-okt-2018
- [Bodemdieren in 2018: Pissebed terug op 1, naaktslak keldert juist bij droogte](#)
31-okt-2018
- [Spinnen, regenwormen en slakken bovenaan bij bodemdierentelling Nederlandse tuinen](#)
2-nov-2017
- [In 2019 minder mieren, meer miljoenpoten en weer pissebedden](#)
12-dec-2019
- [Van 4 tot en met 8 oktober: de Bodemdierendagen](#)
2-okt-2017

Laatste berichten

- [Een opgevouwen sloot als helofytenfilter in het Land van Heusden en Altena](#)
13-jan-2020
- [Grazers en publiek](#)
12-jan-2020
- [Vissen determineren is een koud kunstje](#)
11-jan-2020
- [Madeliefje meest gevonden winterbloeiër tijdens Eindejaars Plantenjacht](#)
10-jan-2020
- [Gelderland pakt stikstof aan](#)
10-jan-2020
- [Effect van warme of koude winter op eikenprocessierups](#)
10-jan-2020
- [Unieke expeditie in Indonesië moet paradijs in zee behouden](#)
10-jan-2020
- [Goede voornemens? Beleef het landschap!](#)
9-jan-2020
- [Meten is weten: duizenden vrijwilligers tellen vlinders en libellen](#)
9-jan-2020
- [Internationale wetenschappers presenteren samen masterplan voor insectenherstel](#)
8-jan-2020

